

Mevrouw drs. E.I. Schippers, Informateur

p/a Tweede Kamer

Postbus 20018

2500 EA Den Haag

Amersfoort, 7 april 2017

Onderwerp: Meer aandacht in het regeerakkoord voor mensenhandel en slachtoffers

Geachte mevrouw Schippers,

Namens het Strategisch Overleg Mensenhandel (SOM) benaderen wij u omdat wij ons als platform ernstig zorgen maken over de prioriteit en aandacht die de aanpak van mensenhandel in Nederland krijgt. Het SOM is een platform van organisaties die directe hulpverlening bieden aan slachtoffers van mensenhandel en van organisaties die meer een belangenbehartigende dan wel beleidsfunctie hebben voor deze doelgroep.

Mensenhandel is een ernstige schending van mensenrechten en een ondermijnende vorm van criminaliteit. Mensenhandel kent vele verschijningsvormen en gaat vaak gepaard met zeer ernstig geweld. Mannen, vrouwen en kinderen die gedwongen worden tot seksuele dienstverlening, die uitgebuit worden in andere arbeidssectoren (bijvoorbeeld in de horeca, land- en tuinbouw, etc.), of worden gedwongen om te stelen of te bedelen. Dit gebeurt zowel grensoverschrijdend, in de vorm van internationaal georganiseerde criminaliteit als ook in één-op-één situaties. Het aantal mensen dat slachtoffer is geworden van mensenhandel in Nederland, loopt volgens schattingen uiteen van 10.000 tot 21.000 (International Labour Organization) op jaarbasis.

In voorgaande jaren is geïnvesteerd om de signalering van (mogelijke) slachtoffers te verbeteren. Dit heeft tot drie jaar geleden geresulteerd in een stijgende lijn van het aantal gemelde (mogelijke) slachtoffers bij CoMensha, het Coördinatiecentrum Mensenhandel. Zo registreerde CoMensha in 2014 1561 (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel, in 2015 daalde het aantal naar 1321 (mogelijke) slachtoffers om vervolgens in 2016 nog verder te dalen naar rond de 1000. Niet omdat er minder slachtoffers zijn, maar omdat ze minder gesignaleerd worden. Dit is zorgwekkend!

Onderliggende reden hiervoor is voornamelijk dat de opsporingsdiensten (de Nationale Politie en de Koninklijke Marechaussee), zoals ze zelf aangeven, een andere prioritering hebben. Zo is er de laatste twee jaar meer capaciteit vrijgemaakt voor terrorismebestrijding, mensensmokkel en radicalisering, hetgeen ten koste is gegaan van de aanpak mensenhandel. Ook heeft de reorganisatie bij de politie erin geresulteerd dat kennis

weggelekt is. Dit is absoluut onwenselijk, slachtoffers worden niet gesignaleerd en zitten – letterlijk, terwijl u dit leest – onnodig vast in schrijnende uitbuitingssituaties. De Tweede Kamer heeft via breed gesteunde moties ook herhaaldelijk opgeroepen tot behoud van capaciteit voor de aanpak van mensenhandel. Helaas zonder voldoende gehoor.

Het SOM constateert dat ten behoeve van de aanpak van mensenhandel, meer investeringen in capaciteit en expertise bij de politie en het Openbaar Ministerie nodig zijn. Investeringen in capaciteit en expertise ten behoeve van het proactief signaleren van (mogelijke) slachtoffers, ten behoeve van de samenwerking met de hulpverlening en het starten van ambtshalve opsporingen (mensenhandel betreft immers een haaldelict), waarbij ook meer capaciteit en expertise moet worden gecreëerd ten behoeve van financiële onderzoeken en diepgravende- en langlopende onderzoeken, ook over de landsgrenzen.

Tegelijkertijd constateren wij u dat er in de aanpak van mensenhandel meer aandacht dient te komen voor het slachtofferperspectief en voor de aangiftebereidheid van slachtoffers, deze is zorgwekkend laag.

Daarbij signaleren wij dat er zowel bij zorg- en hulpverleningsinstanties, als ook bij het Openbaar Ministerie en bij de International Organization for Migration, signalen binnenkomen, dat zich onder de migratiestromen veel (mogelijke) slachtoffers van mensenhandel bevinden. Ze worden onderweg uitgebuit, of zijn in het land van bestemming kwetsbaar voor uitbuiting. In Nederland worden echter weinig slachtoffers van mensenhandel onder migranten gesignaleerd. In 2015 zijn er vier keer (!) zoveel alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV's) ons land binnen gereisd als voorgaande jaren. Ook in 2016 was het aantal AMV's weer erg hoog. Maar er zijn, zowel in 2015 als ook in 2016, niet meer potentiële slachtoffers gesignaleerd. Ook zijn er niet meer AMV's in de Beschermd Opleiding geplaatst. Dit komt niet overeen met hetgeen internationaal wordt aangegeven met betrekking tot de kwetsbaarheid van deze groep. Naast bovenstaande oproep vragen wij u dan ook om speciale aandacht voor deze groep.

Gezien de ernst en omvang van mensenhandel in Nederland en de onderbelichting daarvan, is het dringend noodzakelijk het onderwerp mensenhandel hoog op de politieke agenda te zetten. Mede in navolging op de Nationaal Rapporteur, doen wij daarom ook een beroep op u om dit onderwerp met verhoogde prioriteit in het regeerakkoord te laten terugkomen en binnen het kabinet de coördinatie van de aanpak van mensenhandel te beleggen bij de minister van Veiligheid en Justitie (zoals thans ook het geval is).

Wij vertrouwen op uw inzet om aandacht voor mensenhandel en de onderbelichte groep slachtoffers, prioriteit te geven in het informatieproces en wensen u veel succes met het vervolg van het informatieproces.

Een afschrift van deze brief zenden wij ook aan alle fractievoorzitters in de Tweede Kamer en aan de leden van de Vaste Kamercommissie voor Veiligheid en Justitie.

Hoogachtend,

Drs. Ina H.R. Hut

CoMensha
Voorzitter van het Strategisch Overleg Mensenhandel
i.hut@comensha.nl
T: 033 – 448 11 86

SOM Leden:

CoMensha

CKM

Defence for Children / ECPAT

Fairwork

Fier

HVO-Querido

Leger des Heils

MJD

Moviera

PMW Humanitas

SHOP Den Haag

SAMEN STERK voor SLACHTOFFERS van MENSENHANDEL !